

มาตรการทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติ ควบคุมการเรียไร พ.ศ. 2487¹

พัฒนพงศ์ พานทอง²

จากการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พ.ศ. 2487 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความหมาย ประวัติความเป็นมา แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียไร และหลักกฎหมายเกี่ยวกับการเรียไร รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจถึงกฎหมายควบคุมการเรียไรของประเทศไทยที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ว่าสามารถกำหนดมาตรการควบคุมการเรียไรที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีได้หรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบแนวทางอันเหมาะสมหรือข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกฎหมายควบคุมการเรียไรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งจากสภาพสังคมในปัจจุบัน ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี วิธีการทำการเรียไรก็มีการพัฒนารูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้สะดวกมากยิ่งขึ้น โดยมีการใช้โซเชียลมีเดียเพื่อทำการสนับสนุนการเรียไรกันอย่างแพร่หลาย เพราะสะดวกรวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย จึงเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้มีเจตนาหลอกลวงที่หวังผลประโยชน์จากเงินหรือทรัพย์สินที่จะได้รับจากการเรียไร ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวคือพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พ.ศ. 2487 มีการประกาศใช้มาเป็นเวลานานแล้ว และยังไม่เคยมีการแก้ไขให้เหมาะสมกับสังคมในยุคปัจจุบัน จึงสมควรทำการแก้ไขให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยใหม่ เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายไม่มีความชัดเจน คลุมเครือ จึงทำให้การบังคับใช้กฎหมายควบคุมการเรียไร ยังไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร และไม่สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่มุ่งหมายให้รัฐดำเนินการพัฒนากฎหมายและปฏิรูปประเทศในด้านกฎหมาย โดยให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ รวมถึงให้รัฐพิจารณาจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็นและให้ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน เพื่อไม่ให้เป็นการละเลยและเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตของประชาชน

จากการศึกษาสภาพปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียไรที่เกิดขึ้น พบปัญหามาตรการทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พ.ศ. 2487 สรุปได้ดังนี้

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง มาตรการทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พ.ศ. 2487 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปวิศร เลิศธรรมเทวี และคณะกรรมการสอบคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริดา ไชยธรรมณ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.รติชัย รอดทอง

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปัญหาจากการมีกฎหมายเกี่ยวกับการเรียไหลายฉบับ ซึ่งหลักเกณฑ์การได้รับอนุญาตให้ทำการเรียไได้ ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไ พ.ศ. 2487 ได้กำหนดให้การเรียไซึ่งได้จัดขึ้นโดยกระทรวง ทบวงหรือกรม นั้น มีต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไก็สามารถดำเนินการเรียไได้ อย่างไรก็ตาม เกิดปัญหาจากการตีความว่า ส่วนราชการที่ไม่ได้สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงแต่มีฐานะเป็นกรม จะได้รับการยกเว้นมิต้องได้รับอนุญาตด้วยหรือไม่ นอกจากนี้ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2566 ข้อ 6 วรรคสอง ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไ และยังต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ด้วย ดังนั้น ส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานของรัฐ รวมถึงกระทรวง ทบวงหรือกรม จึงต้องปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมการเรียไทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว และในส่วนของคณะกรรมการควบคุมการเรียไของหน่วยงานของรัฐ จะมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทยเป็นกรรมการ ซึ่งในคณะกรรมการควบคุมการเรียไก็มีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐในสังกัดกระทรวงมหาดไทยอยู่เช่นกัน คือ ผู้แทนกรมมหาดไทย (กรมการปกครอง) หนึ่งคน เป็นกรรมการควบคุมการเรียไ จึงมีผู้แทนที่มาจากกระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการทั้งคณะกรรมการควบคุมการเรียไและกรรมการคณะกรรมการควบคุมการเรียไของหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นการกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่จากกระทรวงมหาดไทยไปเป็นคณะกรรมการอยู่ในกฎหมายลักษณะเดียวกันทั้ง 2 ฉบับ เป็นการสลับปลี่ยนงบประมาณ บุคลากร และอาจทำให้เกิดความล่าช้าจากการพิจารณาอนุญาต

ปัญหาจากการไม่มีกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนของพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไ พ.ศ. 2487 ซึ่งพบในกรณีที่คณะกรรมการสั่งไม่อนุญาต แต่ไม่มีกำหนดระยะเวลาการแจ้งให้ผู้ขออนุญาตทราบ โดยมาตรา 9 วรรคสอง ได้กำหนดว่า เมื่อมีการสั่งไม่อนุญาต ให้แจ้งและแสดงเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบ แต่ก็ไม่ได้มีการกำหนดระยะเวลาให้ชัดเจนว่า ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในระยะเวลาเท่าใด จึงเกิดผลกระทบต่อผู้ขออนุญาตที่ไม่อาจทราบถึงกำหนดเวลาที่แน่นอน รวมถึงพบปัญหาในกรณีที่ไม่มีกำหนดระยะเวลาให้ผู้จัดให้มีการเรียไรายงานยอดเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการเรียไต่อคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา 15 วรรคแรก เมื่อเงินหรือทรัพย์สินที่เรียไได้มานั้น ไม่ต้องจ่ายเพราะไม่อาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์แห่งการเรียไตามที่ได้แสดงไว้ หรือเหลือจ่ายเพราะเหตุใด ๆ ซึ่งผู้จัดให้มีการเรียไต้องรายงานให้คณะกรรมการควบคุมการเรียไ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้มีคำสั่งอนุญาตให้ทำการเรียไทราบ และให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ส่งเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว ไปประกอบการกุศลหรือสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดตามแต่เห็นควร แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ปรากฏว่ามีกำหนดถึงระยะเวลาให้ผู้จัดให้มีการเรียไรายงานให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบอย่างชัดเจน ว่าต้องรายงานภายในระยะเวลาเท่าใด และจะเกิดความคลุมเครือและไม่ชัดเจนขึ้นเมื่อต้องพิจารณาว่า ผู้ที่จัดให้มีการเรียไได้ทำการฝ่าฝืน จะนำเอาหลักเกณฑ์จำนวนระยะเวลาเท่าใด มาเป็นเกณฑ์ตัดสินว่าผู้จัดให้มีการเรียไได้ทำการฝ่าฝืนขึ้นแล้ว และมีความผิดต้องรับโทษ

ปัญหาของลักษณะบุคคลต้องห้ามมิให้ได้รับอนุญาตจัดให้มีการเรียไ หรือทำการเรียไ ที่ยังไม่ครอบคลุมหรือเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไ พ.ศ. 2487 มาตรา 11

ไม่ได้มีบทกำหนดห้ามถึงผู้ที่เคยกระทำหรือมีส่วนร่วมกับการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับความผิดเรียไร หรือหลอกลวงเพื่อได้เงินหรือทรัพย์สินของประชาชนไปโดยทุจริตในลักษณะที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2560 ดังนั้น จึงควรมีการบัญญัติ ห้ามบุคคลผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ที่ได้กระทำความผิดโดยทุจริต หรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอม มิให้ได้รับอนุญาตให้มีการเรียไรหรือ ทำการเรียไรได้ นอกจากนี้ การกำหนดข้อห้ามบุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่ามีความประพฤติหรือหลักฐาน ไม่น่าไว้วางใจ เกิดจากการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าจะสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาต ซึ่งยังไม่เป็น ที่แน่นอนว่าการพิจารณาไม่อนุญาตให้ผู้มีความประพฤติหรือหลักฐานไม่น่าไว้วางใจที่จะจัดให้มีการเรียไร หรือทำการเรียไรได้ จะครอบคลุมไปถึงผู้ที่กระทำหรือมีส่วนร่วมกับการกระทำความผิดเรียไรในการกระทำ ความผิดทางคอมพิวเตอร์หรือไม่ หรือการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีความเป็นธรรมเพียงใด

ปัญหาเรื่องความไม่เหมาะสมของอัตราโทษ เนื่องจาก มาตรา 19 ตามพระราชบัญญัติควบคุม การเรียไร พ.ศ. 2487 ได้กล่าวถึงการฝ่าฝืนซึ่งมีมาตรการลงโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นโทษที่น้อยเกินไป และไม่สอดคล้องกับโทษของความผิดอื่นใดในประมวล กฎหมายอาญา มาตรา 341 ที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งที่ผู้ฝ่าฝืนได้กระทำโดยมีเจตนาและเป็นการกระทำที่มีลักษณะเหมือนหรือใกล้เคียงกัน เนื่องจากมีเจตนาทุจริต หลอกลวงผู้อื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้ง และโดยการ หลอกลวงนั้น ได้ไปซึ่งเงินหรือทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงให้ทำการเรียไร การกำหนดโทษของการฝ่าฝืน จึงสมควรมีการกำหนดให้สอดคล้องกันกับความผิดฐานอื่นใดด้วย

จากการศึกษามาตรการทางกฎหมายในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พ.ศ. 2487 ผู้ศึกษาเห็นควรมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ปัญหาจากการมีกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการเรียไรหลายฉบับ ควรทำการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 6 วรรคสอง พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พ.ศ. 2487 เพื่อให้ส่วนราชการที่ไม่ได้สังกัด สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง แต่มีฐานะเป็นกรม เข้าตามหลักเกณฑ์การยกเว้นให้สามารถ ทำการเรียไรได้โดยไม่ต้องมีการอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไร

แก้ไขจาก “การเรียไรซึ่งอ้างว่าเพื่อประโยชน์แก่ราชการ เทศบาลหรือสาธารณประโยชน์จะจัดให้มี ได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรแล้ว

ความในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่การเรียไรซึ่งกระทรวง ทบวงหรือกรมเป็นผู้จัดให้มี”

เป็น “การเรียไรซึ่งอ้างว่าเพื่อประโยชน์แก่ราชการ เทศบาลหรือสาธารณประโยชน์จะจัดให้มีได้ ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรแล้ว

ความในวรรคก่อนมิให้ใช้บังคับแก่การเรียไรซึ่งกระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่มี ฐานะเทียบเท่ากรม เป็นผู้จัดให้มี”

นอกจากนั้น ควรมีการรวมกฎหมายให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไรเพียงฉบับเดียวแก่การควบคุมการเรียไรทุกประเภท เพื่อมิต้องจัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการเรียไรตามกฎหมายหลายฉบับ ซึ่งเกินความจำเป็น และเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ บุคลากร

2. ปัญหาจากการไม่มีกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนของพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พ.ศ. 2487 ควรมีการแก้ไขดังนี้

2.1 ปัญหาจากกรณีที่คณะกรรมการสั่งไม่อนุญาต แต่ไม่มีกำหนดระยะเวลาการแจ้งให้ผู้ขออนุญาตทราบ ควรทำการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 9 วรรคสอง โดยระบุเวลาที่ชัดเจนให้ทางคณะกรรมการควบคุมการเรียไรแจ้งและแสดงเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในกี่วัน

แก้ไขจาก “ในกรณีที่สั่งอนุญาต ให้คณะกรรมการกำหนดวันสิ้นอายุแห่งใบอนุญาตไว้ด้วย และในกรณีที่สั่งไม่อนุญาตให้แจ้งและแสดงเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบ”

เป็น “ในกรณีที่สั่งอนุญาต ให้คณะกรรมการกำหนดวันสิ้นอายุแห่งใบอนุญาตไว้ด้วย และในกรณีที่สั่งไม่อนุญาตให้แจ้งและแสดงเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันได้รับคำร้องขอ”

2.2 ปัญหาการไม่มีกำหนดระยะเวลาให้ผู้จัดให้มีการเรียไร รายงานยอดเงินหรือทรัพย์สินที่ได้จากการเรียไรต่อคณะกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ควรทำการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 15 วรรคแรก โดยระบุเวลาที่ชัดเจนถึงกรณีให้ผู้จัดให้มีการเรียไร รายงานให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบอย่างชัดเจนว่า ต้องรายงานภายในระยะเวลาเท่าใด กี่วัน

แก้ไขจาก “เงินหรือทรัพย์สินที่เรียไรได้มานั้น ถ้าไม่ต้องจ่ายเพราะไม่อาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์แห่งการเรียไรตามที่ได้แสดงไว้หรือเหลือจ่ายเพราะเหตุใด ๆ ให้ผู้จัดให้มีการเรียไรรายงานให้คณะกรรมการควบคุมการเรียไร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณีทราบ และให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ส่งเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว แล้วไปประกอบการกุศลหรือสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดตามแต่เห็นควร”

เป็น “เงินหรือทรัพย์สินที่เรียไรได้มานั้น ถ้าไม่ต้องจ่ายเพราะไม่อาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์แห่งการเรียไรตามที่ได้แสดงไว้หรือเหลือจ่ายเพราะเหตุใด ๆ ให้ผู้จัดให้มีการเรียไรรายงานให้คณะกรรมการควบคุมการเรียไร หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ แล้วแต่กรณีทราบภายในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่ทราบหรือควรทราบถึงเหตุที่ไม่อาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์แห่งการเรียไรตามที่ได้แสดงไว้ หรือเหตุที่เหลือจ่ายได้ และให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ส่งเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว แล้วไปประกอบการกุศลหรือสาธารณประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดตามแต่เห็นควร”

3. ปัญหาของลักษณะบุคคลต้องห้ามมิให้ได้รับอนุญาตจัดให้มีการเรียไรหรือทำการเรียไร ที่ยังไม่ครอบคลุมหรือเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน ควรทำการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 11 (4) ซึ่งเป็นบทกำหนดคุณสมบัติผู้ที่ขออนุญาตทำการเรียไร ให้ครอบคลุมถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้า

ทางเทคโนโลยีมากขึ้น ส่งผลให้มีอาชญากรหรือผู้ทำการเรียไรโดยทุจริต หลอกลวง น้อโกง โดยการใช้เทคโนโลยีทำการเรียไรผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต

แก้ไขจาก “ห้ามมิให้อนุญาตให้บุคคลดังต่อไปนี้จัดให้มีการเรียไร หรือทำการเรียไร

(4) บุคคลผู้เคยต้องโทษฐาน ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก น้อโกง ยักยอกทรัพย์ รับของโจร หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายลักษณะอาญา และพ้นโทษมาแล้วยังไม่ครบห้าปี”

เป็น “ห้ามมิให้อนุญาตให้บุคคลดังต่อไปนี้จัดให้มีการเรียไร หรือทำการเรียไร

(4) บุคคลผู้เคยต้องโทษฐาน ลักทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก น้อโกง ยักยอกทรัพย์ รับของโจร หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายลักษณะอาญา หรือเคยต้องโทษฐานกระทำความผิดโดยทุจริตหรือโดยหลอกลวง นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่บิดเบือนหรือปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยเกิดความเสียหายแก่ประชาชน และพ้นโทษมาแล้วยังไม่ครบห้าปี”

นอกจากนั้น ตามมาตรา 11 (5) ได้กำหนดห้ามบุคคลที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่ามีความประพฤติหรือหลักฐานไม่น่าไว้วางใจ เป็นการพิจารณาอนุญาตที่เกิดจากการใช้ดุลพินิจของพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าจะสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาต จึงไม่สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา 77 วรรคสาม แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่กำหนดให้รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตในกฎหมายเฉพาะกรณีที่น่าเป็น และพึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องมีบัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจนด้วย จึงเห็นสมควรให้ทำการยกเลิกอนุมาตรานี้ต่อไป

4. ปัญหาเรื่องความไม่เหมาะสมของอัตราโทษ ควรทำการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 19 ซึ่งเป็นบทกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน ซึ่งมีมาตรการลงโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นโทษที่น้อยเกินไป และไม่สอดคล้องกับโทษของความผิดฐานน้อโกงที่กำหนดโทษไว้สูงกว่าอย่างมาก ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับความผิดที่ผู้ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์การเรียไรสมควรจะได้รับ จึงเห็นควรทำการกำหนดโทษให้สูงขึ้น เพื่อเป็นการควบคุมมิให้มีผู้ฝ่าฝืนกระทำความผิดไปในตัว เนื่องจากจะเกิดความเกรงกลัวต่อโทษ และจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แก้ไขจาก “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 13 มาตรา 14 มาตรา 15 มีความผิดต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ”

เป็น “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 13 มาตรา 14 มาตรา 15 มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

เอกสารอ้างอิง

- ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ. **หลักกฎหมายอาญา ภาคทั่วไป**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2549.
- บรรเจิด สิงคะเนติ. **หลักกฎหมายมหาชน หลักนิติธรรม/หลักนิติรัฐ ในฐานะ “เกณฑ์” จำกัดอำนาจรัฐ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2561.
- ไพโรจน์ อาจรัชยา. **รับของขวัญอย่างไรไม่ติดคุก**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2548.
- สำราญ นันทนีย์, วิไล ชูเลิศ. **คู่มือปฏิบัติงานตามกฎหมายควบคุมการเรียไ**.
- กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อาสาฬหาคินแดน กรมการปกครอง, 2549.
- อาทิตย์ บุญญะโสภิต. **การจดทะเบียนสมาคม มุสลิชิ การขออนุญาตจัดให้มีการเรียไ และทำการเรียไ**.
- กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อาสาฬหาคินแดน กรมการปกครอง, 2552.